

nemohla dozíratí pravidelně k pracím osob jiných. I když stárek má na provoz mlýna vrchní dozor a odpovědnost, dozírají podle spisů oba podstárci za jeho nepřítomnosti, zejména při své střídavé týdenní noční službě, nad pracujícími dělníky pravidelně a samostatně. Zjišťuje-li žalovaný úřad, že činnost jich se podstatně vyčerpávala dozorem na práce dělníků a kontrolou nad řádným chodem strojů, měl pro tento svůj úsudek bezpečný a náležitý podklad ve výsledcích konaného šetření, jemuž stížnost žádných vad nevytýká a jichž ani Nejvyšší správní soud, přezkoumávaje je podle § 6. zákona o správním soudě, neshledal.

(Nález ze dne 7. prosince 1928, č. 33.048/28.)

Stárek v parním mlýně Kr. nepodléhal za platnosti pens. zákona ze dne 16. prosince 1906, č. 1/1907 ř. z., pensijnímu pojištění, ježto podle celkového výsledku provedeného šetření byl zaměstnán jako stárek ve mlýně, kde podle jeho vlastního udání byli v době od 1. ledna 1909 zaměstnání při práci noční pouze 4 dělníci, při práci denní 9 dělníků, dispocice v příčině mletí, t. j. kolik obilí má se nasypati, udílel šéf nebo jeho zástupce, a stěžovatel jako stárek řídil celou mlecí výrobu. Práce jeho, které od 1. ledna 1909 vykonával, nelze vzhledem k tomu hodnotiti jako výlučně nebo převážně duševní ve smyslu §u 1. zákona čís. 1/1907. Stěžovatel neměl také charakteru úřednického.

Rozhodnutí tomu vytýká stížnost především vadnost řízení, jež shledává v tom, že není náležitě odůvodněno, neboť omezuje prý se na konstatování, že podle celkového výsledku provedeného šetření byl stěžovatel zaměstnán jako stárek ve mlýně, aniž podrobuje bližšímu rozboru okolnosti, které dvěma nižším instancím plně stačily k rozhodnutí, stěžovateli příznivému, a žalované ministerstvo rozhodovalo na téměř skutkovém základě jako ony, pročez tím spíše bylo prý třeba bližšího odůvodnění jeho rozhodnutí.

Výtku tuto neuznal Nejvyšší správní soud důvodnou: Povinnost úřadu sděliti straně důvody rozhodnutí, náleží ovšem k podstatným formám řízení správního, není však třeba, aby byly k rozhodnutí připojeny důvody podrobné. Stačí, obsahuje-li odůvodnění pouze důvody podstatné, t. j. takové, jež strana musí znáti, aby se mohla proti rozhodnutí náležitě hájiti a ono mohlo býti bezpečně přezkoumáno. Požadavku tomu naříkané rozhodnutí vyhovuje. Uvádí jak podstatné skutkové okolnosti, které žalovaný úřad má za prokázány, tak i zákonný předpis, podle něhož judikoval.

Skutková zjištění stěžovateli sdělená, proti jichž správnosti on žádných námitek nevznáší, a jež odpovídají také výsledkům konaného šetření, ve správních spisech obsažených, jak se Nejvyšší správní soud přezkoumáním jich přesvědčil, jeví se postačitelým skutkovým základem, aby stěžovatel mohl z něho seznati, z jaké skutkové podstaty žalovaný úřad vycházel, a mohl po této stránce proti ní zaujati své stanovisko.

Tato zjištění stačí také k úsudku o kvalitě prací, jež stěžovatel vykonával. Pro posouzení činnosti stěžovatelovy měl žalovaný úřad bezpečnou oporu ve výpovědích svědků.

Posouditi hodnověrnost svědků a průvodní moc jejich údajů náleží k hodnocení průvodů úřadem, kterážto činnost vymyká se z kognice Nejvyššího správního soudu, jehož působnost, týkající se přezkoumání naříkaného rozhodnutí po stránce skutkové, vymezena jest jen hledisky v §u 6, odst. 2. zákona o správním soudě vytčenými. Odůvodnění naříkaného rozhodnutí citací zákonné normy, podle níž žalovaný úřad věc posuzoval, poskytovalo pak stěžovateli také možnost, aby se proti němu bránil, a nejeví se tedy naříkané rozhodnutí ani s tohoto hlediska vadným. Obsah naříkaného rozhodnutí podle toho, co bylo řečeno, po stránce skutkové i právní jest takový, že je lze bezpečně přezkoumati.

Nezákonnost naříkaného rozhodnutí snaží se stížnost dovoditi pře-

devším opětovným poukazem na odpovědnost prací stěžovatelem vykonávaných, o níž má zřejmě za to, že vtiskuje jim charakter prací převážně duševních. Minění takové jest však mylné. Odpovědnost jako vlastnost morální provází netoliko výkony zaměstnanců duševně pracujících, ale i osob konajících práce fyzické, převážnou měrou podřízené, a postihuje svými důsledky oba druhy lidského tvoření. Pro tuto svou povahu nemůže býti uznána odpovědnost za specifický znak duševní.

Stěžovatel spatřuje dále nezákonnost v tom, že v naříkaném rozhodnutí jest prý opětovně zdůrazněno, že byl zaměstnán ve mlýně jako stárek. Z toho usuzuje, že žalovaný úřad vychází z mylného stanoviska, že již tento titul a označení ho z pojištění vylučuje.

Pro tuto stěžovatelovu domněnku nelze však v obsahu naříkaného rozhodnutí nalézt opory. Naopak, jest z něho patrné, že žalovaný úřad nevyklučuje stěžovatele z pojistné povinnosti proto, že měl titul stárka, nýbrž z toho důvodu, že práce stěžovatelem konané se zřetelem na malý počet dělníků v mlýně zaměstnaných a z toho zřejmý malý rozsah podniku jakož i na to, v čem práce ty spočívaly, za převážně duševní nepokládá.

Byla proto stížnost zamítnuta jako bezdůvodná.

(Nález ze dne 7. prosince 1928, č. 33.049/28.)

Ř í z e n í . — Stěžovatel W. žádal, aby výměr Zemské úřadovny Všeobecného pensijního ústavu v Bratislavě, kterým byly mu předepsány pojistné příspěvky za zubního technika u něho zaměstnaného, byl zbaven platnosti a úřadovně bylo nařízeno, aby výměr zrušila a exekuční vymáhání příspěvků zastavila. Žádost odůvodněna byla tím, že zubní technik pensijní povinnosti nepodléhá.

Naříkaným rozhodnutím vyloučilo ministerstvo sociální péče k této žádosti ze své úřední moci dozorečí zubního technika L., z věcných důvodů z pensijního pojištění s účinností ode dne doručení naříkaného rozhodnutí. Další žádosti stěžovatelově, aby byl vysloven zánik pojistné povinnosti jmenovaného zaměstnance se zpětnou platností, vyhověno nebylo, poněvadž pojištění jeho spočívá na pojistném výměru vešlém ve formální právní moc, jest až do dne účinnosti předchozího dozorečího opatření právoplatné a nemůže proto býti zrušeno se zpětnou platností.

Do této zamítavé části rozhodnutí podána jest stížnost, protože žalovaný úřad nevyslovil zánik pojistné povinnosti dotčeného zubního technika ex tunc.

Nejvyšší správní soud shledal stížnost bezdůvodnou.

Naříkaná část rozhodnutí založena jest na názoru, že výměr o pojistné povinnosti nabyt formální právní mocí, a že proto na zánik pojistné povinnosti, vyslovené výměrem tím od 15. dubna 1924, se zpětným účinkem od tohoto dne uznáno býti nemůže.

I když žalovaný úřad o žádosti stěžovatelově jen v dozorečí své funkci rozhodl, ale vyslovil, že jeho zaměstnanec pensijní pojistné povinnosti od určité doby nepodléhal, nelze stížnost do takového výroku podanou odmítnouti pro nedostatek právního nároku na výkon dozorečího práva, ježto žadateli výrokem takovým vznikl nárok, aby výrok takový byl přezkoumán po stránce věcné, t. j. zda rozhodnutí úřadu z moci dozorečí zakročivšího v příčině časového omezení pensijní pojistné povinnosti, v něm vysloveného, jest ve shodě s právním řádem.

Žalovaný úřad vyslovil, že vyloučení dotčeného zaměstnance z pensijní pojistné povinnosti má účinek teprve ode dne doručení naříkaného rozhodnutí, t. j. ex nunc. Stížnost proti tomu namítá, že účinek ten měl býti vysloven se zpětnou platností, t. j. ex tunc. Dovojuje to z toho, že nepodléhá-li onen zaměstnanec stěžovatelův pensijní pojistné povinnosti vůbec, nepodléhal jí ani v době před doručením naříkaného rozhodnutí.

Stížnosti nelze dáti za pravdu. Výměr, kterým bylo vysloveno,